

Verksamhetsberättelse

2022

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Samhällskontraktet

Allt vi gör inom nya Samhällskontraktet utgår från vår vision och mission.

Vår vision är målet vi strävar mot och fungerar som vår kompass:

”Ett tryggt och hållbart samhälle präglad av tillit där du som invånare känner dig inkluderad och ges förutsättningar att uppnå din fulla potential genom hela livet.”

Vår mission beskriver hur vi arbetar för att uppnå visionen:

”Tillsammans lösa komplexa samhällsutmaningar, skapa lärande, främja hälsa, sprida kunskap och insikter genom målmedveten och innovativ samproduktion mellan Samhällskontraktets parter, invånare, civilsamhälle och näringsliv.”

I allt arbete utgår vi från kommunernas, regionernas och högskolans måldokument och Agenda 2030.

Samhällskontraktet övergripande

Strategisk utveckling

Under året utvecklades innovationsstrategin och innovationsprocess av teamet tillsammans med innovationsforskare. Under 2022 fortsatte arbetet med att utveckla och sätta ett missionsorienterat angreppssätt, som innebar att olika aktörer jobbar i samma riktning mot gemensamma mål. Det missionsorienterade arbetssättet är en bra grund att komma till handling och skapa innovation som ger stor nytta och värde. I angreppssättet kombineras systemtänk med designmetodik.

Styrning

Under 2022 togs en ny organisation fram som består av en styrelse, ett Core Team samt ett Core Team uppdelat på respektive fokusområde. On boarding av förstärkta Core Team har skett under året. Kriterier och bedömningsunderlag för sortering och prioritering av initiativ har tagits fram.

Samhällskontraktet handlar om att ta sig an komplexa utmaningar genom att identifiera och utforska möjligheter för innovation och förnyelse. För att processtödet skall kunna nå sin fulla potential behöver styrelse och CT säkerställa och stödja med ett antal aktiviteter som beskrivits från följeforskningen (Wikström & Axelsson, 2022). Aktiviteterna har specificerats till respektive styrelse och CT under hösten och kommer att presenteras på styrelsemötet i relation till ledning och styrning och innovationsprocess.

Ledning och organisation

Ett design- och innovationsteam (2,7 HTE) rekryterades vilka var på plats till hösten.

Även två actionbaserade forskare är kopplade till Samhällskontraktet. Forskningen fokuserar på hur vi organiserar för att utforska komplexa problem inom offentlig sektor. Att den är actionbaserad innebär att forskarna aktivt är med och utvecklar verksamheten.

Vidareutveckling av innovationslogik

Tillsammans med MDU och RISE vidareutvecklades innovationslogiken utifrån ett innovationsledningsperspektiv förankrat i relevant forskning inom ledarskap och organisation för innovation.

Uppföljning och utvärdering

Ett verktyg för kontinuerlig styrning och uppföljning av arbetet är framtaget. Utveckling av uppföljningssystematik ligger i linje med innovationslogiken. För att upprätthålla kvalitet och effektivitet tas indikatorer fram och följs upp på initiativnivå av Core Team. Styrelsen följer kvalitativt upp övergripande verksamhetsmål.

Uppföljning av aktiviteter – säkra internt lärande

Ett helt nytt instrument för uppföljning och lärande från aktiviteter togs fram, vilket baseras på feedback i frisar samt självskattning från deltagare. Detta implementerades på alla genomförda event och aktiviteter. Självskattningen görs utifrån fyra huvudområden; kreativitet, engagemang, inkludering, kvalitet och inspiration. Tillsammans med frisvaren har självskattningen bidragit till stort lärande i processtödet och utveckling av verksamheten. Instrumentet vidareutvecklas kontinuerligt.

Spridning av lärande från aktiviteter

Från Framtidsarena för livslång hälsa och välbefinnande togs en helt ny ansats fram för systematiskt lärande och återkoppling efter genomförda aktiviteter. En kampanj för spridning av lärande genomfördes våren 2022. Samhällskontraktet har tagit fram och använder en lärande-struktur som inkluderar Samhällskontraktets parter, näringsliv, civilsamhälle och invånare.

Webb & sociala medier

Ny startsida för webben som följer den nya logiken.

- Lansering av Samhällskontraktets sociala medier
- LinkedIn och Instagram.

Innovationshubb

En digital innovationshubb har lanserats under året i linje med framtagen innovationslogik. Lärande från genomförda aktiviteter har lagts in i innovationshubben och sidor för bedömning av initiativ har skapats. Innovationshubben är en unik satsning där Samhällskontraktet ligger i framkant nationellt och internationellt vad gäller att skapa innovation tillsammans med medarbetare och invånare.

Våra aktiviteter

- 25 februari:** Workshop- Formering Testbädd i Skultuna
- 4–8 april:** Design sprint, UVAS (Unga vuxna utan arbete eller studier)
- 26 april:** Välfärdsteknikmässa (ca 300 deltagare)
- 29 april:** Samhällsseminarium: Entreprenörskap i förvaltning (28 anmälda)
- 9–13 maj:** Framtidsarena för barn och unga (623 anmälda)
- 5–7 juli:** Samhällskontraktet samarbete med Mindshift Sverige på Almedalen
- 13 oktober:** Workshop: kommunikation
- 20 oktober:** Workshop: Att vara kommunikativt låst
- 21 oktober:** Missionsorienterad forumserie 'ALLA KLARAR SKOLAN' del 1
- 2 november:** Workshop: Samhällshubben
- 18 november:** Missionsorienterad forumserie 'ALLA KLARAR SKOLAN' del 2
- 16 december:** Missionsorienterad forumserie 'VÄLMÅENDE OCH SJÄLVSTÄNDIGA ÄLDRE' del 1

Nära vård och välfärdsteknik

Nära vård & välfärdsteknik

Kampanj för spridning av lärdomar från Framtidsarena för livslång hälsa och välbefinnande

Från Framtidsarena för livslång hälsa och välbefinnande som genomfördes december 2021 togs en helt ny ansats fram för systematiskt lärande och återkoppling efter genomförda aktiviteter fram.

En kampanj för spridning av kunskap och lärandematerial genomfördes under våren. Sidor för lärande skapades även på webben.

Länk till lärandesidorna: <https://www.samhällskontraktet.se/om-oss/fokusomrade-nara-var-d-och-valfardsteknik/valmaende-aldre>

Identifiering av utmaningsområden

Lärdomar från de förlabbar, labbar och forum som skedde 2021 togs vidare till 2022.

Under 2021 togs beslut i dåvarande Core Team att Eskilstuna skulle ta lead i att identifiera utmaningar inom spåret *Nära vård och välfärdsteknik*. Utifrån de identifierade utmaningarna skapades eventet *"Framtidsarena för hälsa och välfärd"* i december 2021. Samtidigt genomfördes en designsprint med temat "Hur bygger vi staden som bidrar till välmående och självständiga äldre".

Koncept och tankar från denna designsprint och andra kreativa workshops under Framtidsarenan togs med till 2022. Konceptet rörde sig inom områdena med volontärskap, platser för välbefinnande och framtidens kompetenser.

Nära vård & välfärdsteknik

Prioritering genom samsyn

Den 29 juni träffades ett utökat Core Team för att sätta en gemensam riktning och prioritet. Syftet var att få en samsyn kring Samhällskontraktet och sätta en prioritering för hösten.

Prioriterade områden inom Nära vård och välfärdsteknik blev:

- Välmående och självständiga (äldre)
- Engagemang och volontärskap (inklusive andra aktörer)
- Digital transformation – kopplat till Regionalt center för välfärdsteknik

Områden att arbeta med senare definierades också:

- Nära vård – med fokus att dela nuläget (bland annat pågående diskussioner och projekt med regionen)
- Attraktiva arbetsgivare

Målsättande och plan för 2022

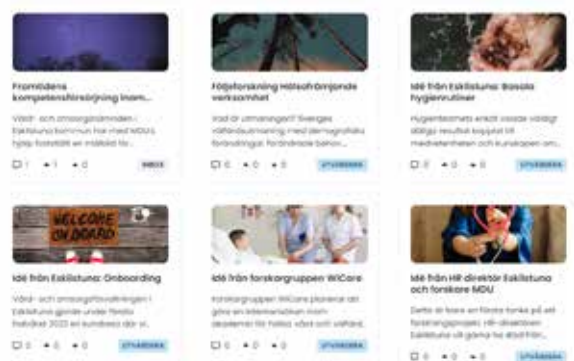
Hela Core Team Nära vård träffades i september 2022. Västerås stad var mitt i en process för att lägga en ordentlig grund för att förvaltningarna ska förstå och prioritera vad de vill med Samhällskontraktet. Därför togs beslut att Eskilstuna fick ta lead och Västerås skulle delta i den takt de bedömer de kan.

Konkretisering och framtagning av sammanvävda initiativ och av portfölj

Med Eskilstuna-delen av Core Team sattes mål och plan för hösten 2022, bland annat att skapa en forumserie med tre träffar och huvudtemat Välmående och självständiga äldre. Till denna serie bjöd vi in en bred grupp av aktörer från offentlig sektor, näringsliv och civilsamhället samt olika intresse-organisationer, handel med mera. Förutom att sätta en tydlig riktning framåt med så kallade "samhällsmål" handlar forumserien om att ta fram en portfölj av konkreta och sammanvävda initiativ som ska leda de två städerna närmare dessa samhällsmål. Portföljen är också en översikt över pågående respektive föreslagna initiativ, forskningsidéer och behov. Den kommer utgöra en ram för arbetet som Samhällskontraktet driver under 2023 inom området Välmående och självständiga äldre.

Nära vård & välfärdsteknik

Paketering av inkomna initiativ samt bedömning

Vi samlade alla inkommande idéer och initiativ på Samhällshubben, vår innovationsplattform. Idéerna är bidrag från flera personer. Det kan t ex vara en forskare som lagt in en idé kring forskning, ett projekt för att jobba med brukare eller en idé som medarbetare har lyft och vill ta vidare. Core Team gavs access till sidan för att kunna bedöma idéerna utifrån Samhällskontraktets fastslagna bedömningskriterier.

Forskning: Offentliga verksamheters samarbete med civilsamhället inom vård och omsorg

Vi är mitt i en demografisk utmaning med en växande åldrande befolkning och minskande befolkning i arbetsför ålder. Därför behövs ett utökat samarbete med civilbefolkningen för att kunna bereda den vård och omsorg som kommunens invånare behöver för ett gott liv. Projektets syfte var att ta fram ett kunskapsunderlag baserat på forskning om framgångsfaktorer, risker och hinder i Norden och Europa vad gäller offentliga verksamheters samarbete med civilsamhällets organisationer.

Kunskapsunderlaget är framtaget och kan läsas här: https://www.samhällskontraktet.se/download/18.5c854f0918116793a7f57fce/1654669222553/Samarbete%20med%20civilsamh%C3%A4llet%20om%20v%C3%A5rd%20och%20omsorg_Kunskapsunderlag_Osman%20Aytar_20220510.pdf

Välfärdsteknikmässan

Hur kan vi bidra till att öka kunskap och kännedom om tekniska hjälpmedel? Ett sätt är att i olika samarbeten gemensamt arbeta för att sprida kunskap inom området. Ett sådant samarbete var Välfärdsteknikmässan "Kan själv!" som anordnades på Mälardalens universitet 26 april. Arrangörer var SPF seniorer, Samhällskontraktet, FoU i Sörmland och Vård- och omsorgsförvaltningen, Eskilstuna kommun.

På mässan gjordes en enkätundersökning där vi frågade besökarna vad de behöver för att leva ett självständigt och gott liv. Svaren sammanställdes på Samhällshubben: <https://app.hives.co/shared/collec-tion/7d604ca3-fee7-4556-b38b-b69d88babb9>

MÄSSA VÄLFÄRDSTEKNIK 2022

Kan själv!

Nära vård & välfärdsteknik

Forumserie

‘Välmående och självständiga äldre’

En missionsorienterad, samproducerad forumserie där vi tar oss an den komplexa samhällsutmaningen hur vi får våra årsrika må bra och vara självständiga.

Att möjliggöra för “välmående och självständiga äldre” är en komplex samhällsutmaning som kräver strategisk samverkan och samproduktion mellan offentlig och privat sektor såväl som civilsamhälle och invånare. Det har blivit tydligt att en gemensam riktning är avgörande för att få den typen av samarbete att leda till förändring.

Missionsorienterad innovation är ett arbetssätt som kan skapa dessa förutsättningar och dess metodik har visat sig kunna skapa kraften för storskalig förändring i samhället; det som ibland kallas för transformation

Samhällskontraktet har, tillsammans med våra parter, en ambition att vi ska bli fler isamhället som känner oss välmående och självständiga’ tillsammans med våra parter och har under hösten 2022 bjudit in en grupp aktörer till forumträffar där gemensamma så kallade “samhällsmål” tas fram för att skapa kraft för samverkan och samproduktion. Första träffen genomfördes 16 december 2022 och hade temat Digital stad för välmående och självständiga äldre. Med på träffen fanns personer från kommun, akademi, näringsliv och civilsamhälle.

Förutom att sätta en tydlig riktning framåt handlar forumserien om att ta fram en portfölj av konkreta och sammanvävda initiativ som ska leda de Eskilstuna kommun och Västerås stad närmare dessa samhällsmål.

Efter den första träffen följer träff två i februari 2023 med tema *“Volontärskap och engagemang för välmående och självständiga äldre”*. Den tredje träffen har temat hålls i mars 2023 och har temat *“Hälsöfrämjande insatser för välmående och självständiga äldre”*.

Portföljen kommer utgöra arbetet som Samhällskontraktet driver under 2023 inom ramen för “välmående och självständiga äldre”.

Skolresultat

Framtidsarena för barn och unga

Under en vecka, 9–13 maj 2022, kraftsamlade vi för att våra barn och unga ska må bra, klara av skolan och uppnå sin fulla potential. Till vår hjälp hade vi några av landets främsta innovations- och processledare, ämnesexperter och forskare. Under veckan utforskade vi utmaningar genom kreativa arbetssätt och tog fram idéer och förslag på hur vi kan skapa bättre förutsättningar för barn och unga. Många av programpunkterna livesändes och kan ses igen på samhallskontraktet.se.

“Det är ett normalt område. Det kanske bara är lite kriminellt här. Lite skjutningar. Jag tänker inte så mycket på det. Det händer så ofta så man blir van vid det.”

Mateo, elev på Gustavsborgsskolan

Hur skapar vi förutsättningar för barn och ungas framtid?

Inspirationsföreläsning där journalisten och författaren, Emma Leijnse, som bland annat skrivit boken *“I en annan klass”*, berättade om hur vår svenska skola blivit segregerad och ojämlig i internationell jämförelse.

Panel samtal: Mina barn och andras ungar

Hur skapar vi ett samhälle där alla barn och unga får möjlighet att uppnå sin fulla potential? Är det ens möjligt, eller får vi leva med att vissa tappas bort längs vägen? Genom att bjuda in olika perspektiv och ansvarsområden i samtalet synliggjorde vi de största utmaningarna och diskuterade hur vi tillsammans kan skapa förändring.

Panelnsamtal:

Hur skapar vi förutsättningar för barn och ungas framtid?

En barnläkare, en forskare i pedagogik, en innovations-expert och en lärare reflekterade över föregående samtal och gav sina perspektiv. Vad står i vägen för att barn och unga ska få jämlika förutsättningar att uppnå sin fulla potential?

Föreläsning och panelnsamtal:

Hur bygger vi social trygghet för alla?

Många känner nog till ordspråket "It takes a village to raise a child". Trygghet skapar möjlighet för så mycket annat i livet, som välmående, lust till livet, lust att lära, lust att vara delaktig, och skapar möjligheter att växa och utvecklas. Det är svårt att känna det om man inte känner sig trygg. Avsaknaden av trygghet kan rasera så många andra möjligheter. I den här programpunkten lyfte vi olika perspektiv på utanförskap.

Föreläsning med Mary Juusela som bland annat gjort en världsunik studie som gick ut på att bo hos över 700 olika familjer under tio år.

Föreläsning och panelnsamtal:

Demokrati 2.0 – Det trygga och hållbara samhället bygger vi tillsammans

De samhällsutmaningar som står i vägen för att våra barn och unga ska få jämlika förutsättningar till hälsa, trygghet och lärande är komplexa. Vi behöver nya sätt att hantera dem – och tydligt är att vi inte kan göra som vi alltid har gjort. Vi behöver utforska och förstå utmaningarna tillsammans, och framförallt måste vi skapa lösningar tillsammans, över gränser och med dem de är till för. Här bjöd vi in olika delar av samhället för att tillsammans skapa förståelse och engagemang i att lösa våra mest brännande och komplexa utmaningar.

Panelnsamtal:

På glid – hur fångar vi upp i tid?

Alltför många av våra barn och unga upplever ohälsa, brist på trygghet och klarar inte av skolan. Vi behöver tillsammans stärka förmågan att utgå från barnet och sätta in rätt insatser i rätt tid.

Vi behöver kroka arm på nya sätt. I den här programpunkten lyfte vi olika perspektiv och goda exempel.

Föreläsningar:

Hur påverkar utemiljön våra barns möjligheter att uppnå sin fulla potential?

Glädje att gå till skolan, känsla av sammanhang, mening och möjlighet att utveckla språk, rörelserikedom och omsorg om vår planet. Den fysiska miljön har stor betydelse för att barn ska trivas och känna sig delaktiga. Och just utemiljön vid skolan, som i hög grad är barnens plats, ges förutsättning för att vara stimulerande. En naturlig utemiljö kan bli en hävstång för utveckling och lärande, och bidra till hälsa och välbefinnande både nu och i framtiden. I den här programpunkten fick vi ta del av erfarenheter och fick en inblick i vilken enorm potential utemiljön kan vara.

Panel samtal:

Skolans resultat, för vem?

Trots många goda insatser från en pressad lärarkår ökar ungas ohälsa och många barn känner sig pressade av återkommande prov och betoning på mätbara resultat. Men det finns väl fler och viktigare resultat som borde vara skolans mål, eller? Forskare, lärare, skolledare och andra intressenter gav sin bild av varför det har blivit så här. Vi samtalade om hur dagens skola bör utvecklas för att leverera de resultat som våra barn och unga behöver för att kunna ta sig an de utmaningar som väntar dem senare i livet.

Föreläsning och prova på:

Existentiell hälsa på schemat

Susanna Hodin, rektor på Kopparlundsgymnasiet berättade om Kopparlundsgymnasiets existentiella samtal för att främja psykisk hälsa. Syftet var att ge alla elever en hälsofrämjande åtgärd och förbättra skolresultaten genom ökad självupplevd hälsa. De använde sig av samtalskort om livsmening, livsmod och livsglädje som tagits fram av metodutvecklare och samtalsterapeut Lena Bergquist och teol dr. Cecilia Melder. De utgår från WHO:s folkhälsoundersökningar som visar att förhållningssättet till existentiella dimensioner i livet påverkar den psykiska och fysiska hälsan.

Cecilia Melder föreläste på programpunkten om Existentiell hälsa och deltagarna fick även prova på samtalskorterna.

Lägereldssamtal: Skolnärvaro när det larmas om frånvarokaos

Vi hade samtal runt lägerelden om problematiken kring skolfrånvaron. Alarmerande rapporter visar att skolfrånvaron i svenska skolor är skyhög. Att främja skolnärvaro är en viktig uppgift eftersom vi vet att fullgjord skolgång och att gå ut skolan med fullständiga slutbetyg är en av de viktigaste skyddsfaktorerna i livet.

Lägereldssamtal: Förstå komplexiteten i ungas vardag

Under en timme möttes vi kring lägerelden för att prata om vikten av indikatorer som har betydelse för en hälsosam samhällsutveckling för barn och unga. Tillsammans diskuterade och identifierade vi indikatorer som kan användas för att förstå komplexiteten, hitta riktning och lära över tid. Timmen hölls av Linnéa Rönquist från Dark Matter Labs som är med och driver Samhällskontraktets pilot - Cornerstone Indicators.

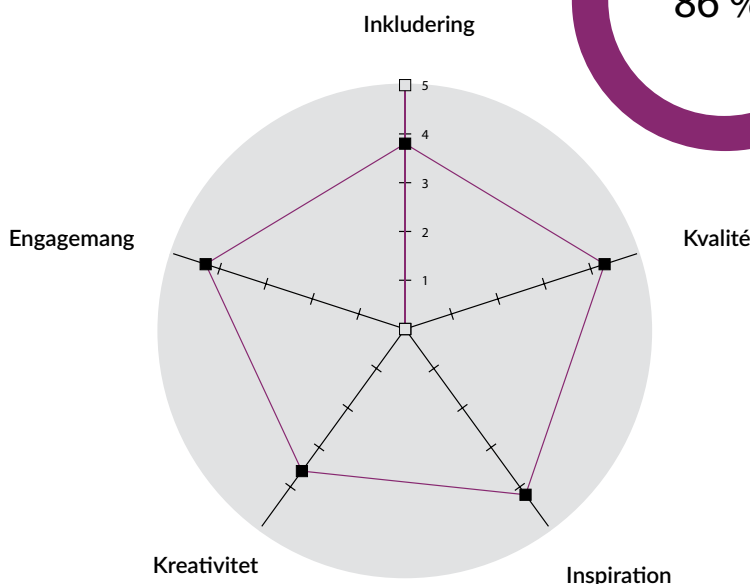

Open innovation

En kreativ workshop där vi tillsammans tog fram olika förslag på koncept som stärker ungdomars möjligheter till jämlika förutsättningar för hälsa, trygghet och lärande. Deltagarna delades upp i tvärfunktionella team som leddes i ett kreativt arbete av studenter på MDU.

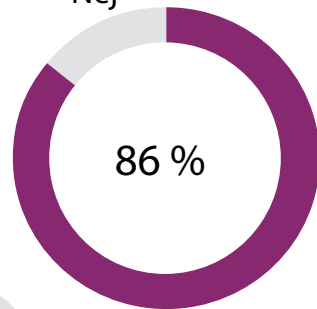
Vad tyckte deltagarna om Framtidsarena för barn och unga?

Vad var din upplevelse av?

Lärde du dig något nytt?

Nej

Ja

Skolresultat

Komplexa samhällsutmaningar som relaterar till skolresultat

Både Västerås stad och Eskilstuna kommun vill bredda uppdraget, det vill säga att skolresultat inte enbart handlar om det som sker i klassrummet utan handlar också om samhällsutveckling, demokrati, integration, trygghet och skärningspunkter som ligger utanför skolmiljön. En synkronisering mellan processer från social hållbarhet i Västerås stad och BUF Eskilstuna skedde och gemensamma utmaningar där samverkan kan ske identifierades.

Design Sprint: UVAS

För att möta dagens och framtidens utmaningar behöver vi skapa nya lösningar tillsammans. Under vecka 14 samlade vi därför ett team med olika kompetenser under en vecka för att tillsammans hitta lösningar för unga som varken arbetar eller studerar. En designsprint utgår ifrån metoden Design Thinking och handlar om att öka din egen och din organisations innovationsförmåga. Det är en kraftfull metod för att på bara fem dagar gå från utmaning till ha byggt och testat en prototyp. En process som i andra fall pågår i månader eller år.

Elevdialog Drömfabriken

Som ett första steg i en längre process att få med hela Skultuna i skapandet av den nya Drömfabriken – en invånararena för lärande, utveckling och välbefinnande – träffade vi elever vid Persboskolan i Skultuna för att få deras bild av hur vi kan utforma en nyskapande utemiljö. Vi utförde en elevdialog som heter "Drömmar och platser" för att bättre förstå vilken utemiljö som nuvarande elever på Persboskolan drömmer om. Vi ser detta som ett första steg i processen för att utveckla Drömfabrikens nya utemiljö. Just detta samtal ligger till grund för landskapsarkitektens arbete med att rita skolgården. Det finns stora vinster med att förbättra utemiljön runt förskolor och skolor både för skolresultat och välbefinnande.

Skolresultat

Labb: Drömfabriken

I Skultuna pågår en transformation av den nuvarande Persboskolan. Från att primärt ha varit en skola, kommer en ny invånararena för lärande, utveckling och välbefinnande att växa fram. Arenan har fått namnet *Drömfabriken*. Samhällskontraktet samverkar med Skultuna Kommunalförvaltning för att säkerställa barnens och de ungas medverkan i skapandet av *Drömfabriken*.

Tillsammans med barnen och de unga satte vi fokus på:

- att kompostera det som varit för att ge näring till det nya och
- utforska och utveckla den nya platsen och dess aktiviteter.

Forskning visar att kombinationen av dessa två fokus kan vara avgörande för att möjliggöra en transformation.

I komposteringsarbete arbetade vi med konsten som verktyg. Samtal varvades med att uttrycka genom konsten.

I det nyskapande arbetet arrangerades Samhällslabb där vi förutom barn och unga även bjöd in näringsliv och föreningsliv. Tillsammans skapar vi förutsättningar för hela Skultuna att skapa Drömfabriken.

Skolresultat

Forumserie “Alla klarar skolan”

En missionsorienterad forumserie som där vi samproducerar kring hur vi tar oss an den komplexa samhällsutmaningen att få alla att klara skolan.

Att säkerställa att “alla klarar skolan” är en komplex samhällsutmaning som kräver strategisk samverkan och samproduktion mellan offentlig och privat sektor såväl som civil samhälle och invånare. Det har blivit tydligt att en gemensam riktning är avgörande för att få den typen av samarbete att leda till förändring. Missionsorienterad innovation är ett arbetssätt som kan skapa dessa förutsättningar och dess metodik har visat sig kunna skapa kraften för storskalig förändring i samhället; det som ibland kallas för transformation.

Samhällskontraktet driver ambitionen att ‘alla ska klara skolan’ med dess parter och bjöd under hösten in en grupp aktörer till en forumserie där gemensamma ‘missions’ togs fram för att skapa kraft för samverkan och samproduktion. Förutom riktning handlar forumserien även om att ta fram en portfölj av konkreta och sammanvävda initiativ som ska leda Västerås stad och Eskilstuna kommun närmare dessa “missions”.

Portföljen kommer utgöra arbetet som Samhällskontraktet framförallt driver 2023 inom ramen för “alla klarar skolan”.

Övergripande aktiviteter

Övergripande aktiviteter

Samhällsseminarium – Entreprenörskap i förvaltning

Entreprenörskap i förvaltning – Elefant i en porslinsaffär, ett frukostseminarium i 45 minuter följt av samtal i 45 minuter. I det här seminariet tog vi oss an entreprenörskapet i kommunal förvaltning och pratade om dess möjligheter och fallgropar. Vi hade med oss stadsvetaren Albin Algotson från Linköpings universitet som presenterade sin forskning i ämnet.

Utbildning – Innovation med människan i centrum

För att möta dagens och framtidens utmaningar behöver vi skapa nya lösningar tillsammans. Men hur skapar vi innovation med människan i centrum? Det föreläste vår egen Anders Wikström om för Vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna. Anders höll även en workshop i storyboarding.

Cornerstone indicators – tecken på framgång

Samhällskontraktet arbetar med Dark Matter Labs, The Wellbeing Economy Alliance och RISE Cities för att utveckla indikatorer som är vardagliga och framtagna utifrån forskningen, invånarnas och förvaltningens perspektiv.

Under hösten arbetade Samhällskontraktet med Dark Matter Labs, Mimer och Skultuna kommunalförvaltning för att ta fram denna typ av indikatorer. Metodiken som ska generera indikatorerna utgår från invånarnas syn på vad ett välmående Skultuna är och de faktorer som internationell forskning och svensk statistik menar på utgör ett välmående samhälle. I processen används faktoranalys, en enkät och tre djupgående workshops med en grupp invånare i Skultuna. Under workshopparna tittar gruppen även på olika scenarier för ett framtida Skultuna och utifrån detta en målbild för Skultuna 2035. Det innebär att indikatorerna som genereras kommer vara sammanflätade med kommundelens målbild.

Utbildning – Innovation med människan i centrum

Som en pilot har vi under hösten 2022 genomfört en utbildning/utveckling med "Utvecklingsgruppen" vid Barn- och Utbildningsförvaltningen i Eskilstuna. Den omfattade fyra seminarium med efterföljande workshops på det övergripande temat ledning och styrning för innovation och förnyelse. De områden som belystes var Kontext, Planering, Ledarskap, Process och Stöd, seminarierna gav en grund för att förstå innovationsledning och workshop skapade en djupare förståelse kring den egna organisationens förutsättningar inom respektive område. Generellt gav insatsen en djupare förståelse av vad som krävs samt vilka förutsättningar som behöver utvecklas för att bättre kunna leda och organisera innovation och förnyelse. Den slutgiltiga analysen är under bearbetning med målsättning att presentera et på ISPIIM 2023, en innovationsledningskonferens i Ljubljana, Slovenien.

Total utfall 2022

Finansiering och uppväxling

- Samhällskontraktet fick extern finansiering (300 000 kr) för fem medlemskap i Sveriges första innovation- och coworkinghubb för offentlig verksamhet - Samverket.
- Genom samarbetet med Dark Matter Labs i projektet Cornerstone Indicators växlade Samhällskontraktet upp insatta 340 000 kr till en projektbudget på 1 300 000, vilket gav 960 000 i uppväxlade medel.
- Samhällskontaktet blev utvalt som en av elva satsningar i Europa till BMW Foundations unika satsning Rise Cities Fellowship. Det innebar senior rådgivning och coaching av världsledande experter under sju månader, ca 80 timmars extern expertstöd.

Namn	Total utfall, helår 2022
Ledning och administration	2 506 744
Verksamhetsutveckling	1 568 781
Samhällsforum	1 037 366
Samhällslabbet	985 001
Samhällsakademin	1 066 458
Pilotprojekt	349 272
Kommunikation	729 298
Reserverat belopp MKL	0
Summa	8 242 920

Uppföljning och lärdomar från året

I enlighet med Verksamhetsplan för Samhällskontraktet 2022 ska uppföljning ske av parternas upplevelse av fem mål. Under perioden den 8 december 2022 till den 10 februari 2023 har fil.dr. Karin Axelsson, Mälardalens universitet, genomfört intervjuer med 26 personer inom SHK. Dessutom har hon deltagit och observerat i olika möten. Nedan redovisas kortversion av uppföljning gentemot mål och uppdrag i styrelse och Core Team (CT). Separat uppföljningsrapport finns. Fokus är vad som kan förstärkas och förbättras.

Upplevelser av de fem målen:

1. Samtliga parter upplever att verksamheten inom Samhällskontraktet har bidragit till innovation och utveckling utifrån respektive parts behov inom de båda fokusområdena.
 - ◆ Detta anses vara det övergripande och viktigaste målet, det är därför man är med!
 - ◆ Ges betyg 3 (snitt) på en sex-gradig skala.
 - ◆ Olika betoning på innovation och utveckling. Några betonar att meningen med SHK är att bara skapa innovation (göra helt nya banbrytande, extra komplexa saker) medan några även vill ha utvecklingsaktiviteter/forskningsprojekt, vilka de anser vara komplexa nog).
2. Samtliga parter upplever att det finns ett väl fungerande och ändamålsenligt årshjul för planering och uppföljning av Samhällskontraktets verksamhet.
 - ◆ Upplevs vara en förutsättningsskapande aktivitet för mål 1, majoritet

anser årshjul på gång men inte klart - planering med datum finns, uppföljning får sämre betyg.

- ◆ Önskar tydligare fokus på respektive möte, färre dokument.

3. Samtliga parter upplever att det finns en väl fungerande och ändamålsenlig kommunikation för Samhällskontraktets verksamhet.
 - ◆ Olika tolkning av vad som avses med kommunikation (olika skolor, intern/extern/ mellan parter), vad som ska kommuniceras och till vilken målgrupp.

Några citat:

”Här finns förbättringspotential.”;
”Behöver förtydligas, vad vi menar med kommunikation.”;
”Olika uppfattning om vad som ska kommuniceras och till vilken målgrupp.”

- ◆ Upplevelse att det finns en bra och förbättrad kommunikation mellan parterna. Samtidigt en oklarhet hur mycket beslutsfattande som de facto släppts till CT, och hur kommunikationen mellan olika

Uppföljning och lärdomar från året

personer i CT och mellan styrelseledamöter och CT säkerställs.

4. Samtliga parter upplever att det finns en väl fungerande och ändamålsenlig bemanning för Samhällskontraktets verksamhet.

- ◆ Upplevelse: Tagit tid, slitigt, nu folk på plats, men inte möjligt bedöma alla funktioner, relativt kort tid. Några får mycket positivt beröm.

Ett citat; "Har bemannats upp nu. Vi har inte (ännu) sett effekten av den."

- ◆ Flera betonar att inte ha fasta konsult-er inne över tid.

- ◆ Ett antal är bekymrade över för stor "överbyggnad" dvs fast bemanning, (i) då kompetensbehov kan fluktuera över tid och exempelvis (ii) vi måste ha kvar medel till initiativen och att bemanna upp dem med tex forskare och (iii) för att söka forskningsmedel, här behövs disputerade.

- ◆ En del tolkar 'bemanning' som enbart processtödet, en del ser det även som bemanning från kommuner och MDU i initiativ/aktiviteter.

5. SK har under året finansierats med minst 10 Mkr i externa medel.

- ◆ Okunskap om det kommit in något,

det mål man vet minst om.

- ◆ Frågor kring hur man arbetar med frågan och vems ansvar

- ◆ Viktigt mål för några, andra anser det omöjligt.

Några citat:

"Det vill vi absolut ha!";

"MDU anses bäst på att växla upp medel, då är min förväntan att processledningen ser till att det händer.";

"Verkligen högt mål. Vi vet det är svårt att söka pengar!";

" Under året!? Det här är ju ett 10 års mål! Det lät i juni som det bara är att hämta hem pengarna. Det är ju under 10% beviljandegrad. Vad har de tänkt?"

Forskarens analys & lärdomar:

- En övergripande förklaring till att mål inte har nåtts handlar om att det tagit tid att få bemanning inom processtödet på plats inom SHK vilket då gjort att man inte kunnat arbetat med alla mål (pga långa processer). Alla var på plats först i september 2022.
- En annan förklaring är prioritering av SHK. Det har även skett (och sker) förändringar i CT, där det varit svårt att få till möten med alla parter, några parter har velat arbeta på hemmaplan i sina organisationer först innan man tar upp/ beslutar på CT.

Uppföljning och lärdomar från året

Sammantaget har detta lett till att man inte gemensamt hunnit med att kalibrera behov, prioritera satsningar eller sjösätta dem under 2022.

- Arenor har inte alltid nyttjats för att framföra tydliga behov, tex i CT. När förslag uppkommer i CT- i stället för att tex bromsa/tveka över olika förslag, skulle representanterna kunna bidra med att utveckla modifierade, bättre kalibrerade förslag. Stor risk finns annars att viktiga funktioner tappar fokus och energi.
- När det gäller olika initiativ/aktiviteter har parterna bemannat dessa, men det är något oklart hur man har förberett dem på hemmaplan dvs gett tydligt mandat och uttryckt förväntan, samt följt upp vad som skett efteråt? Uttrycker dessa deltagare den riktning och de behov CT och styrelse vill få fram? Återkopplas och förankras resultat från initiativ/aktiviteter med CT?
- Målen behöver operationaliseras (mål för CT kopplat till de 5 målen i VP, portfölj med initiativ, mål, indikatorer/uppföljning, tidsplan och resurssättning) och följas upp inom CT, som har roll att prioritera, besluta och planera initiativ. Lägg inte för mycket tid på indikatorer.
- Både målet kring kommunikation och extern finansiering kräver en fördjupad diskussion i styrelsen, ev modifieras och

förtydligas så alla har samma uppfattning av målet, vem som arbetar med det och på vilket sätt. Dessutom, när det gäller externa medel, vad räknas som externa medel, samt vilka resurser krävs för att nå målen - att söka medel, kostar medel. Kanske uppväxlade medel är ett bättre begrepp.

- När man talar om SHK är det fortfarande representanter som diskuterar om ”de inom SHK”, att de driver egen agenda, inte lyssnar på behov osv. Samtidigt inte tydligt på vilket sätt dessa behov kanaliseras av de tre parterna tex på CT-möten. Dessutom beskriver respondenterna att det varit glapp i deltagande, vilket medfört att man inte är fulltaliga att fatta beslut. Dessutom beskriver representanter att då de inte alltid varit med så upplever de sig inte helt uppdaterade, samt att det ibland är en utmaning att komma ihåg vad som sagts på tidigare möten. Axelssons analys är samtidigt att de tre parterna ännu inte klivit in och nyttjar hela potentialen med SHK. De ser heller inte alltid att SHK är VI, dvs vi gemensamt i alla i dessa funktioner.

Analys Verksamhetsberättelse 2022

Utifrån uppföljning och lärdomar under 2022 är följande delar prioriterade under 2023

Strategisk riktning

Under 2023 prioritera SHK följande fyra delar i verksamheten:

- 1. Omvärld och invärld:** Core Team har till uppdrag att tillsammans med processtödet in- och omvärldsbevaka samt analysera hur detta påverkar SHKs verksamhet.
- 2. Prioritering och fokusering:** genom Core Teams arbete och portföljhantering stärks arbetet ytterligare att säkra att innovation-, forskning och utbildningsinitiativ är strategisk prioriterade av samtliga tre parter.
- 3. Genomförande:** året har ett starkt fokus på genomförande. All verksamhet syftar till att genomföra initiativ som prioriteras av Core Team i portföljerna.
- 4. Lärande:** succesivt byggs en stark lärandestruktur upp i verksamheten. SHK präglas av långsiktighet i ambitionen samtidigt som lärandet går snabbt och finns med i samtliga delar.

Styrning och ledning

Tidigt under 2023 kommer ett årshjul implementeras i syfte att säkerställa och stödja ledning och styrning av innovation. Årshjulet vilar på forskning inom innovationsledning samt tillämpad forskning av Samhällskontraktet. Fokus ligger på att skapa nytt värde, målsökande aktiviteter. Detta bygger på en annan logik än ledning och styrning av det vi gör idag - att upprätthålla och utveckla värde, målstyrda aktiviteter. Inom innovationsledning finns ett antal aktiviteter som styrelsen respektive Core Team behöver säkerställa och stödja i syfte att möjliggöra Samhällskontraktets uppdrag.

Organisation och bemanning

Ett litet välfungerande processtöd med uppdrag att facilitera behålls. Processtödet minskas något från 2022. Möjligheten att ta in resurser vad gäller seniora rådgivare, forskare

och studenter, tillfällig faciliteringskompetens samt avgränsad process-/projektledning stärks. Dessa resurser tas in efter behov. Core Teams uppdrag att skapa förutsättningar att rätt kompetenser och övriga resurser tillgängliggörs från parterna för Samhällskontraktets verksamhet stärks ytterligare.

Process

Prioriterings och beslutsprocessen kopplat till vilka initiativ som drivs i portföljerna utvecklas i Core Team och implementeras. Core Team är ansvariga för att sortera, prioritera och analysera samt bidra med att ge relevant input kring parternas strategiska fokus och behov kopplat till deras utmaningar och Samhällskontraktets fokusområden.

Finansiering

SHK har som målsättningar att växla upp finansieringen med minst 10 m SEK årligen. Detta mål nåddes inte under 2022 bland annat på grund av otydliga förväntningar och bristande strategi. En finansieringsstrategi tas fram under tidiga 2023 och utvecklas succesivt.

Kommunikation

Under året stärks kommunikationsansvar och förmåga kopplat till Core Teams och processtödet uppdrag. Kommunikationsstrategi består av tre delar och syftar till att stödja den övergripande strategiska riktningen:

1. internkommunikation (styrelse, Core Team och processtöd)
2. kommunikation kopplat till initiativ i portföljen och dess intressenter
3. välvägd extern kommunikation om Samhällskontraktet

Politisk förankring

Under 2023 stärks och genomförs förankring med politiken enligt önskan från styrelsen. Viktigt att säkra politiskt kommittent lokalt.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Eskilstuna
kommun

Mälardalens
universitet

VÄSTERÅS STAD